

СТРАТЕГИЯ ЗА РАЗВИТИЕ НА ЗЕЛЕНАТА ИНФРАСТРУКТУРА НА ГРАД ГАБРОВО 2027-2037

Община Габрово разработва Стратегия за развитие на зелената инфраструктура на Габрово за периода 2027–2037 г. Стратегията е замислена като рамка за развитието, управлението и поддържането на зелените пространства в града през следващото десетилетие.

Тя е продължение на провежданите до момента политики и действия на Община Габрово и има за цел да премине от управление на отделни зелени площи към интегрирано управление на зелената инфраструктура като свързана система.

Зелената инфраструктура включва не само парковете и градините. Тя обхваща всички природни и полуестествени пространства и елементи, които имат екологични, социални, рекреационни и други функции – паркове, градини, зелени площи, улично озеленяване, зелени коридори, крайречни пространства и други природосъобразни решения.

В стратегията зелената инфраструктура се разглежда като система, която свързва природата и града и същевременно допринася за качеството на живот, климатичната устойчивост, биоразнообразието, управлението на водите и качеството на публичните пространства.

Стратегията обхваща територията на град Габрово – съществуващите зелени пространства, природните елементи, връзките между тях и възможностите за тяхното опазване, развитие и свързване в единна система.

АНАЛИЗ НА НАСТОЯЩОТО СЪСТОЯНИЕ

Габрово има значителен природен потенциал – горски територии, реки, крайречни пространства и разнообразни зелени площи. Голяма част от населението има добър достъп до по-големи зелени пространства, а градът вече разполага и с данни от картографирането и опит в управлението на зелената инфраструктура.

ЗЕЛЕНА СТРАТЕГИЯ НА ГАБРОВО, РЕЗЮМЕ

Анализът откроява следните области, които се нуждаят от подобрене:

- състоянието на част от зелените пространства, особено в кварталите;
- недостатъчните възможности за дейности на открито;
- достъпността до големите паркове и планината;
- наличието на остарели или неподходящи дървесни видове;
- необходимостта от обновяване на растителността;
- необходимост от по-устойчиво напояване - използване на алтернативни водни ресурси и дъждовни води;
- фрагментиране на зелените пространства и прекъсване на зелените и сини връзки;
- необходимост от по-ясни и измерими правила за качеството на зелената инфраструктура и нейното поддържане;
- необходимост от по-активно участие на гражданите.

Наред с тези предизвикателства стратегията идентифицира възможности, свързани с природосъобразни решения, използването на съвременни технологии и данни, развитието на зелени коридори, по-доброто управление на дъждовните води и активното участие на местната общност.

ВИЗИЯ ЗА ЗЕЛЕНАТА ИНФРАСТРУКТУРА

В основата на стратегията е разбирането, че човекът и природата трябва да бъдат в центъра на развитието на зелената инфраструктура.

Целта е Габрово да развива зелена система, която съхранява природните дадености на града и едновременно с това създава достъпна, комфортна и устойчива градска среда за живот, отдих и общуване.

СТРАТЕГИЧЕСКИ ЦЕЛИ

За реализиране на тази визия са определени четири стратегически цели:

1. Създаване на ефективна нормативна и управленска рамка за зелената инфраструктура

Ясни правила, отговорности и механизми за планиране, развитие, опазване, поддържане и контрол на зелената инфраструктура.

2. Развитие на свързана, достъпна и многофункционална зелена инфраструктура

Зелените и сините пространства да се развиват като взаимосвързана система, която подобрява достъпността, качеството на градската среда, биоразнообразието и устойчивостта към климатични въздействия.

3. Устойчиво и интелигентно управление и поддържане на зелената инфраструктура

Поддръжката да се основава все повече на актуална информация, цифрови инструменти, мониторинг и превантивни действия, така че ресурсите да се използват по-ефективно и зелената инфраструктура да бъде поддържана в добро състояние.

4. Активно включване на гражданите и повишаване на обществената ангажираност

Възможности за граждански участие в планирането, развитието и опазването на зелената инфраструктура; информационни и образователни кампании.

НАПРАВЛЕНИЯ И МЕРКИ

За постигане на поставените стратегически цели стратегията определя четири основни направления за развитие, поддържане и управление на зелената инфраструктура. Те обхващат създаването на необходимата нормативна и управленска рамка, развитието на свързана и многофункционална зелена система, нейното интелигентно и устойчиво поддържане, както и активното включване на гражданите и повишаването на обществената ангажираност.

Стратегията предлага четири взаимосвързани направления за действие.

1. Управление и планиране

Предвижда се:

- актуализиране на Наредбата за зелената система;
- разработване на технически изисквания и стандарти за зелената инфраструктура;

- по-добро интегриране на зелената инфраструктура в устройственото планиране;
- по-ясно разпределение на отговорностите между ангажираните звена;
- ежегодно планиране на конкретни дейности.

Особен акцент се поставя върху въвеждането на по-ясни и измерими критерии за качеството на зелените пространства, както и върху изисквания за климатична адаптация, устойчиво напояване, управление на дъждовните води, биоразнообразие и дългосрочно развитие на дървесната растителност.

Зелената инфраструктура следва да бъде разглеждана не като остатъчен елемент при планирането на града, а като структуроопределящ компонент на градската среда, наред с транспорта, инженерната и социалната инфраструктура.

2. Развитие на свързана и достъпна зелена инфраструктура

Предвижда се развитие на зелена система, която свързва съществуващите паркове, зелени площи, крайречни пространства и други природни елементи.

Основните мерки включват:

- екологично и ландшафтно проучване на зелената инфраструктура;
- реализиране на демонстрационен проект с интегрирани зелени и сини решения;
- постепенно развитие на зелени коридори и връзки между отделните зелени пространства.

Подходът включва решения като дъждовни градини, водозадържащи и инфилтрационни зони, пропускливи настилки, улично озеленяване и други природосъобразни решения, които могат едновременно да подобряват средата и да подпомагат адаптацията към климатичните промени.

3. Интелигентно поддържане

Стратегията предлага постепенно преминаване от предимно реактивно поддържане към проактивен и превантивен модел, основан на данни.

Предвиждат се:

- зелен кадастър и ГИС регистър;
- дигитална платформа и мобилно приложение;
- интелигентен мониторинг;
- използване на геопространствени, климатични и сензорни данни;
- по-добро планиране на поддръжката и инвестициите.

Зеленият кадастър се предвижда като оперативен инструмент, който да съдържа информация за дървета, зелени площи, зелени коридори, крайречни пространства, дъждовни градини, поливни системи, водоизточници и други елементи.

Важно е, че „интелигентното“ поддържане не се разглежда само като внедряване на технологии. То трябва да обедини данните, експертните знания, теренната работа и обратната връзка от гражданите.

4. Гражданско участие и образование

Четвъртото направление поставя хората в центъра на развитието на зелената инфраструктура.

Предлага се гражданите да бъдат включвани не само при обсъждането на вече готови проекти, а още при:

- идентифициране на проблемите;
- определяне на потребностите на конкретни места;
- разработване и избор на решения;
- реализиране на пилотни инициативи;
- наблюдение на резултатите.

Особено внимание се отделя на междублоковите и кварталните пространства като потенциални общностни зелени места. В зависимост от конкретната територия могат да се развиват малки дъждовни градини, цветни и многогодишни насаждения, нови дървета и сенчести места, пространства за отдих, билкови и малки овощни градини и природни елементи за игра и обучение.

Предвиждат се и механизми за общностно участие и споделена грижа, при които ролите и отговорностите между Общината и местната общност да бъдат ясно определени.

Образованието и повишаването на чувствителността към градската природа се разглеждат като постоянна част от управлението на зелената инфраструктура, а не само като отделни кампании и събития.

